

Становище

на проф. д-н Галя Михайлова Христовова,
член на научното жури

за дисертация на тема
„Медии и местни избори 1991-2011 (Община Бургас)“

на **Юлия Андреева Шаповалова**,
докторант на СУ „Св. Кл. Охридски“, Факултет по журналистика и масова
комуникация, катедра „Радио и телевизия“
за присъждане на образователна и научна степен „**доктор**“ по
професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки
(Журналистика)

Дисертационният труд на Юлия Шаповалова е сериозно научно изследване и с основание може да се твърди, че предпочетената проблематика е актуална и значима и от журналистическа, и от политическа гледна точка. Докторантката се е ориентирала към тема, която е интегративна и комбинира компетентности от различни области. Още от увода проличава, че **цялостната концепция е добре премислена, ясна, детайлизирана и интересна за автора на научния текст**. Това е видно и се доказва в цялото изследване.

Изложението обхваща 351 страници, разпределени в увод, четири глави, заключение, библиография, нормативна уредба, приложения.

Предмет на изследването са взаимоотношението регионални медии – кандидати за местна власт в Община Бургас в доста голям времеви обхват от 20 години - 1991-2011 г. Този факт, както и включването на 35 местни медии са показателни за амбицията на докторантката да направи многообхватен анализ на тези взаимоотношения за дълъг период и с всички съществуващи медии в различните периоди. Впечатляващо е използването на индикатори и методология от различни науки – политология, медиазнание, социология, история и др. Направена е съпоставка, която осмисля същността и важността на цялото дългогодишно изследване, а именно – какво е присъствието на кандидатите в местните медии за съответните местни избори и какви са постигнатите от тях изборни резултати.

Първа глава е базисна, теоретична и изяснява важни за изследването проблеми – регулаторната рамка, т.е. развитието на законодателството; развитието на медиите,

в частност на регионалните медии; PR кампаниите, образът на политиците и др. Интерпретирани и анализирани са всички значими публикации по тази проблематика. **Докторантката показва висока информираност, компетентност и зрялост – научна, професионална и изследователска.** Изводите и заключенията в края на тази глава са много детайлни и са добра основа за последвалото изследване. Много добро впечатление прави коректният научен стил, прецизността на изказа, терминологичната точност. Текстът се чете с лекота, достъпен е. Това в никакъв случай не намалява научната му стойност, напротив, показва високата култура и отговорност на автора.

Втора и трета глава са построени еднотипно, на един и същи принцип и разглеждат различни периоди. Логично периодите са разделени до и след 2007 г. – приемането на България за страна член на Европейския съюз, заради различията и новостите в европейските стандарти. Тук се представят по години всички кандидати за кметове и общински съветници и се анализира присъствието им в медиите. Обръща се внимание на лога, реклами, изявления, обръщения и реакцията на избирателите.

Четвърта глава включва анализ на присъствието и влиянието на някои от т.нар. нови медии – новинарски сайтове, социални мрежи, You Tube. Авторката се отнася критично към недостатъчно компетентното използване на този модерен и достъпен начин и прави изводи не само от журналистическа, а най-вече от пиарска гледна точка.

Основните **достойнства** на дисертационният труд се изразяват в следното:

1. **Теоретичните основи на изследването са разработени с висока компетентност.** Проследени са всички съществени аспекти на ключовите понятия посредством позоваване на авторитетни източници. Налице е пълна, актуална картина на местните медии, нормативните рамки, регулацията, саморегулацията, юридическата отговорност на медиите. Познаването на функциите и ролята на регулацията в юридически аспект подсилва значимостта на изводите и анализите.
2. **Изследователската програма е точна и детайлна –** целта, изследователските задачи и хипотезата, обектът, предметът са прецизно формулирани. Обособени са седем етапа за всяко едно от времевите изследвания, които се използват във втора и в трета глава. Тази

изследователска и организационна рамка създава еднотипност, ред и логична обоснованост и връзка в рамките на всеки етап и между самите етапи.

3. **Данните, показателите, резултатите са представени ясно** в табличен вид, съпроводени са с анализи и изводи. Видими са фактологическата прецизност и акуратност. Статистическата информираност и коректност са налице. Докторантката съвсем логично представя и информация за финансиране на предизборните кампании, както и критики към медиите за липса на равнопоставен ценови подход към всички кандидати.
4. **Умело са подбрани и използвани анкети и въпросници към журналисти,** ръководители на политически и партийни щабове, отделни кандидати за местната власт. Това допълва с още един шрих медийната картина, когато става въпрос за мнението и позицията на журналисти, и политическата позиция в случаите на анкетиране на ръководители на щабове. Находка е идеята за изразяване на мнение от самите кандидати и то известен период след провеждане на изборите.
5. Съдържанието на дисертационния труд напълно отговаря на очакванията, произтичащи от темата. **Изследването е в резултат на продължителна и задълбочена професионална дейност на докторантката.** Представен е добре композиран и прецизиран текст.
6. **Обобщенията са компетентно изградени, изводите са категорични,** обосновани и отразяват точно получените резултати, описани чрез ясни критерии и показатели. След всяка глава изводите са точни, конкретни и логични. В заключението те са групирани и насочват към идеи за организирани на следващи предизборни кампании.
7. Към дисертационния труд е приложен богат комплект от приложения. Една част от тях онагледяват рекламното представяне на кандидатите в различни медии през различни етапи и показват динамиката в развитието на политическата реклама, други ретроспективно припомнят кандидатите за кметове, за общински съветници, както и техните кратки биографични данни. Приложени са и резултати от социологически проучвания, авторски анкети, проведени от докторантката.
8. Библиографията респектира с включените над 190 заглавия от български и чужди автори, над 70 медии и уебсайтове на медии, институции и политически партии.

9. Освен всичко това проличава и емоционалната съпричастност на докторантката към проблематиката, което се дължи на факта, че Юлия Шаповалова дълги години е действащ журналист и пиар специалист.

Дисертационният труд допълва, но най-вече попълва определена необходимост от анализ на влиянието на медиите върху политическата реализация на кандидати за общински позиции. Въпреки че е въз основа на резултатите от определена ограничена територия – Община Бургас, предложената методика може да се универсиализира и да се използва за други периоди и за други общини/области.

Авторефератът е направен в съответствие с изискванията за този жанр. В него е отразено вярно и пълно същественото от дисертационния труд. Приемам приложената справка за приносните моменти в труда. Съгласна съм с формулираните от авторката научна новост на изследването и приложна стойност на труда. Реалните приноси дори надминават авторската преценка.

Въпроси:

1. Как приемате създаването на дадена медия най-вече и единствено с цел популяризиране на определена личност (партия) по време на избори?
2. Защо според Вас толкова много журналисти от изследваните от Вас медии имат и проявяват политически и административни амбиции?

Препоръка: чрез повече публикации дисертационният труд да се направи максимално популярен сред местните медии и кандидатите за местна власт в Община Бургас до следващите избори. Това би било полезно както за медиите, така и за самите кандидати.

Заклучение

Дисертационният труд на тема „Медии и местни избори 1991-2011 (Община Бургас)“ е зряло, компетентно, сериозно научно изследване по актуална и значима за българското общество проблематика. Това е основанието ми да предложа на уважаемото научно жури да **присъди образователна и научна степен „доктор“** по научната специалност „Обществени комуникации и информационни науки“ (Журналистика) шифър 3.5. на Юлия Андреева Шаповалова, докторант на СУ „Св. Кл. Охридски“, Факултет по журналистика и масова комуникация, катедра „Радио и телевизия“.

10.07.2014 г.

Автор на становището:

(проф. дпн Галя Христозова)